THE OLYMPIC MUSEUM

QUÈ EN SAPS,

DELS JOCS OLÍMPICS?

Aquest manual, que s'adreça al públic general, és una introducció al moviment olímpic i als Jocs Olímpics. El quadern està format per 15 seccions, introduïdes cadascuna d'elles per una pregunta. Cada secció proporciona informació bàsica i detalls addicionals sobre els temes tractats.

QUÈ EN SAPS, DELS JOCS OLÍMPICS?

QUIN ÉS L'ORIGEN DELS JOCS OLÍMPICS?

Els Jocs Olímpics són originaris de Grècia.

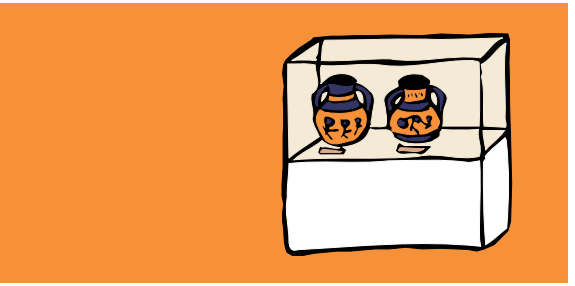

Els grecs antics organitzaven competicions a **Olímpia**, al Peloponnès. Els primers registres escrits d'aquests esdeveniments daten del 776 a.C.

Què tenien d'especial aquests Jocs? Tenien lloc cada quatre anys i es dedicaven a **Zeus**, el rei dels déus.

Només es permetia participar als **homes lliures** ciutadans de **Grècia**, la qual cosa significava que homes d'altres països, dones i esclaus n'estaven exclosos. A les dones casades no els era permès assistir als Jocs, tot i que els espectadors hi van fer incloure dones joves.

Uns mesos abans de l'inici de les competicions es proclamava la **treva sagrada**. Diversos missatgers viatjaven per tot el país anunciant la treva, que proclamava el final de les guerres i dels conflictes entre els estats. Així, atletes i espectadors podien viatjar amb seguretat fins a les competicions.

Els Jocs se celebraven en altres llocs, a més d'**Olímpia**, i sempre en honor als déus: a **Nemea** per Zeus (igual que a Olímpia), a **Delfos** per Apol·lo i a **Ístmia** per Posidó. Els Jocs que tenien lloc a aquestes ciutats es coneixen, generalment, com a **Jocs Panel·lènics**.

Els Jocs Olímpics de l'antiguitat van tenir lloc durant més de 1000 anys! En tot aquest temps, el programa desenvolupat i els esports inclosos van anar variant considerablement. Després de gaudir d'una notable popularitat, els Jocs van començar a perdre el seu prestigi.

El declivi va arribar amb l'emperador romà Teodosi I, un convers al cristianisme que no toleraria actes pagans al seu imperi, i que els va abolir el 393 d.C.

Si examinem escenes d'entrenaments pintades en un vas, l'escultura d'un atleta, o alguns dels versos dedicats a la glòria d'un atleta guanyador, veurem com els artistes, ceramistes, escriptors, historiadors i poetes de l'època han deixat testimonis valuosos que ens han proporcionat diverses maneres de conèixer els Jocs de l'antiguitat.

QUI VA FUNDAR ELS JOCS OLÍMPICS MODERNS?

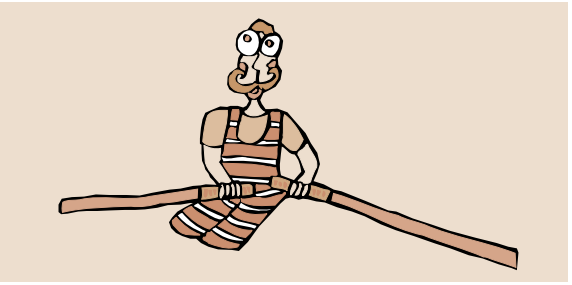

Els Jocs moderns van ser creats pel baró francès Pierre de Coubertin. Per entendre aquest fenomen s'ha d'entendre el temps en què va viure.

El segle XVIII va presenciar el descobriment d'Olímpia, i l'inici de les excavacions al segle XIX va suscitar un gran interès pels Jocs Olímpics de l'antiguitat. Durant el segle XIX es van produir diversos intents de recuperar els Jocs: a Grenoble (França), Much Wenlock (Gran Bretanya) i Atenes (Grècia), per exemple. No obstant això, van restar com a esdeveniments locals amb poques conseqüències en l'àmbit mundial.

Pierre de Coubertin, nascut el 1863, es va interessar molt per aquests Jocs de l'antiguitat. També li va cridar l'atenció el **sistema educatiu anglès**, en el qual s'incloïa l'esport en el currículum escolar, una cosa inaudita a França en aquell moment.

Pierre de Coubertin, inspirat per la seva investigació de primera mà a les escoles angleses i americanes, va voler fer entendre als seus contemporanis els beneficis de l'esport per a la gent jove. No tothom va compartir la seva visió.
El baró es va adonar que necessitava arguments sòlids per canviar la mentalitat de les persones del seu voltant. Després d'aquesta visió, va tenir una idea extraordinària: rescatar els Jocs Olímpics.

Per què Coubertin va tenir èxit allà on d'altres van fracassar? La seva genialitat va ser donar als Jocs, immediatament, una dimensió **internacional i moderna**, i veure'ls com una part d'una àmplia estratègia d'**educació a través de l'esport**.

Pierre de Coubertin va ser fidel a les seves conviccions, va tenir fe en la seva visió i va ser perseverant malgrat els contratemps. Va aconseguir el seu objectiu amb la creació d'allò que es va conèixer com a **Comitè Olímpic Internacional** el **23 de juny de 1894** i amb la celebració dels primers Jocs Olímpics de la modernitat a Atenes el **1896**.

Els interessos del baró no es limitaven a l'olimpisme. Pierre de Coubertin va ser historiador, escriptor i

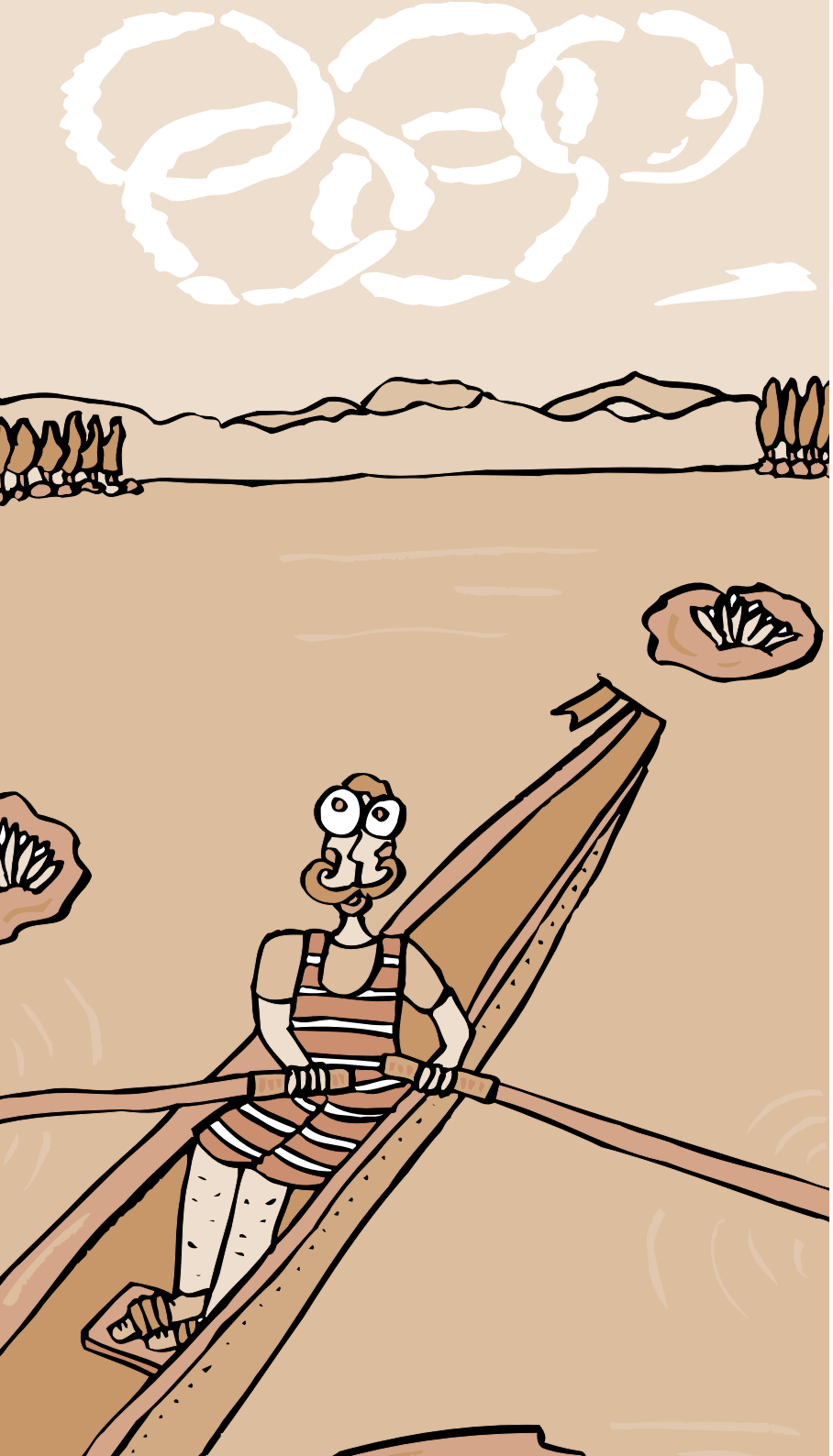

educador, i li agradava expressar els seus punts de vista en un ampli ventall de temes.

Pierre de Coubertin va morir el 1937. El seu cos va ser enterrat al cementiri de Bois-de-Vaux, a Lausana (Suïssa), i el seu cor reposa en una estela de marbre a Olímpia (Grècia).

Pierre de Coubertin va ser el segon president del COI, de 1896 a 1925.

QUÈ HAN ESTAT ELS JOCS OLÍMPICS DES DE 1896?

Des d'Atenes el 1896 els Jocs Olímpics han estat el punt de trobada, cada quatre anys, dels atletes d'arreu del món.

Els Jocs se celebren cada vegada en una ciutat diferent del món. Els Jocs Olímpics estan formats pels **Jocs de l'Olimpíada** (els Jocs d'Estiu) i els **Jocs Olímpics d'Hivern**. El període entre els Jocs d'Estiu s'anomena **olimpíada**.

Els primers Jocs Olímpics d'Hivern van tenir lloc a **Chamonix el 1924**. El creixement dels esports practicats a la neu i sobre gel justificava la creació d'aquests Jocs dedicats exclusivament als esports d'hivern. Abans de 1924, les competicions de patinatge van ser incloses als Jocs de l'Olimpíada, a Londres 1908 i Anvers el 1920. Els Jocs d'Anvers també van incloure l'hoquei sobre gel.

Inicialment, els Jocs d'Hivern tenien lloc el mateix any que els Jocs de l'Olimpíada. Des de 1992, els Jocs d'Hivern i d'Estiu **es van alternar cada dos anys**. En poc més d'un segle d'existència, els Jocs Olímpics han evolucionat en paral·lel a la societat del seu temps. L'actualitat participa de la identitat dels Jocs de la mateixa manera que els Jocs deixen empremta en el món que els envolta.

La participació de la **dona** és una de les característiques dels Jocs Olímpics moderns. La primera vegada que van participar va ser el 1900 als Jocs de París. Mica en mica, les dones van anar adquirint pes en el programa, i actualment són presents en tots els esports olímpics.

Si mirem les fotografies i pel·lícules dels Jocs Olímpics del passat, es veu clarament com han canviat moltes coses! El format dels Jocs, els esdeveniment esportius, l'equipament i la indumentària dels esportistes -actualment, tan diferents dels primers temps-.

QUÈ SIGNIFIQUEN LES CINC ANELLES O

Les cinc anelles que formen el símbol olímpic representen la unió dels cinc continents i la trobada d'atletes d'arreu del món durant els Jocs. Simbolitzen la universalitat del Moviment Olímpic.

Les anelles estan entrellaçades i disposades de manera trapezoïdal.
Els **colors** de les anelles són:
blau / negre / vermell / groc / verd.

Inicialment, Pierre de Coubertin va proposar aquest símbol el 1914 en el congrés olímpic de París.

Les cinc anelles sobre fons blanc de la **bandera olímpica** van ser presentades en aquest congrés. La bandera va onejar per primera vegada en un estadi olímpic el 1920 durant els Jocs d'Anvers.

Si el nombre d'anelles representa el nombre de continents, els colors (sis, si comptem el fons blanc de la bandera) es van triar pensant en el fet que **cada país** tingués, **com a mínim**, **un dels colors olímpics en la seva bandera nacional**.

En el moment dels Jocs, les anelles són a tot arreu: apareixen a la roba, als barrets i a les bosses (fins i tot, de vegades, als rostres!) dels participants olímpics i el públic. A través de les anelles, els atletes i els espectadors estan units sota una mateixa bandera.

OLÍMPIQUES?

PER QUÈ HI HA UN RELLEU DE TORXA?

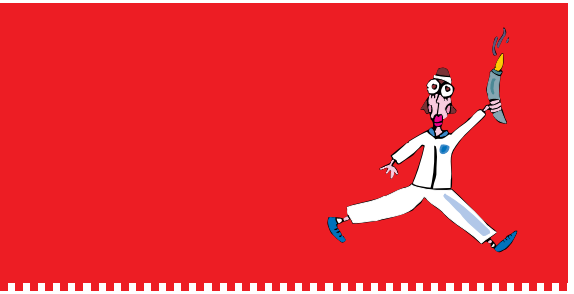

El relleu de la torxa olímpica és una invenció moderna de la celebració dels Jocs. Tot i que els relleus de la torxa tenien lloc a Atenes, no n'hi va haver cap als Jocs Olímpics de l'antiguitat. No obstant això, la forma en què s'encén la flama es correspon amb el mètode utilitzat pels grecs antics per encendre les flames que cremaven constantment als altars dels seus temples.

El relleu de la torxa crea un vincle entre els Jocs Olímpics antics i els Jocs Olímpics moderns.

Diversos mesos abans de l'obertura dels Jocs, la flama olímpica s'encén a Olímpia, Grècia. Després, la flama és transportada per la torxa olímpica en relleus a la ciutat que és seu dels Jocs.

La ruta varia segons el destí. La torxa pot viatjar a través dels oceans, les muntanyes i els deserts, així com a través de pobles i ciutats.

La cerimònia d'encesa de la flama a Olímpia compta amb actrius en el paper de les antigues sacerdotesses gregues. La calor del sol es concentra en un mirall parabòlic, i això produeix la flama olímpica. Un cop encesa, la flama es passa al corredor de la celebració del primer relleu de la torxa olímpica oficial per a l'edició dels Jocs que se celebra.

Dins el mateix relleu es pot utilitzar una gran varietat de mitjans de transport. A més dels corredors a peu, la flama també pot viatjar en avió, cotxe o cavall, per citar tan sols alguns dels exemples més comuns.

La ruta del relleu de la torxa olímpica es tria de manera molt acurada. En el país de la ciutat amfitriona dels Jocs, la flama realitza una ruta que maximitza l'exposició als habitants i els seus costums, així com passant per llocs naturals i històrics d'allò més importants.

En els seus viatges, la flama olímpica és rebuda amb gran **entusiasme pel públic**. La flama anuncia la propera celebració dels Jocs Olímpics i transmet un **missatge de pau i amistat**.

L'arribada de la flama a l'estadi olímpic és un dels aspectes més destacats de la cerimònia d'inauguració, amb la identitat del portador final de la torxa que es manté en secret fins al darrer moment. Aquesta persona té l'honor d'encendre el **peveter** en què la flama olímpica cremarà durant els Jocs.

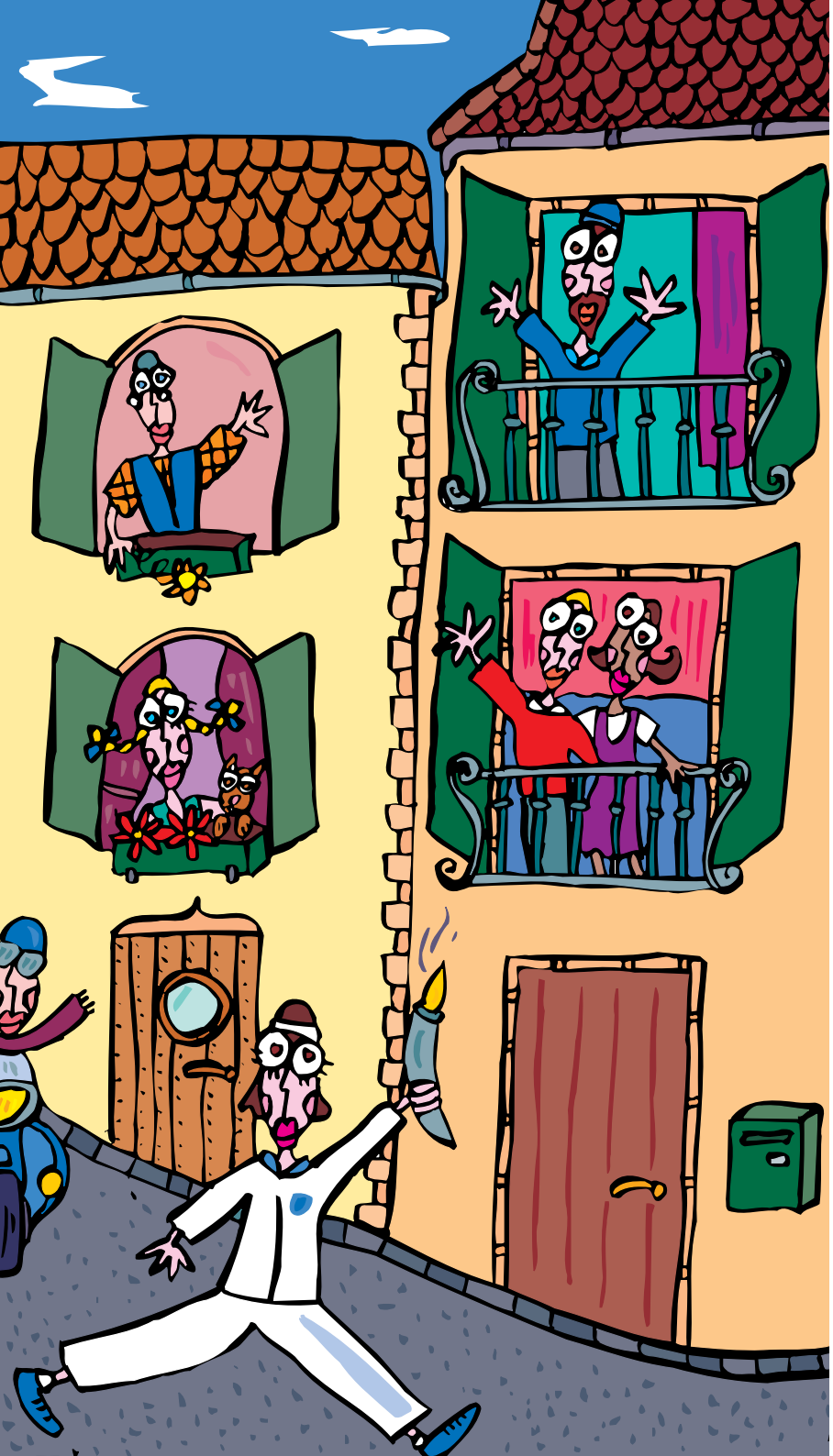

La tradició de la torxa olímpica va començar amb els Jocs de la XI Olimpíada a **Berlín el 1936**. En els Jocs Olímpics d'Hivern, el relleu de la torxa es va organitzar per primera vegada a **Oslo el 1952**.

QUINS SÓN ELS VALORS OLÍMPICS?

El lema olímpic està format per tres paraules llatines:

CITIUS, ALTIUS, FORTIUS

que signifiquen:

EL MÉS RÀPID, EL MÉS ALT, EL MÉS FORT

Practicat amb l'esperit olímpic, l'esport és una eina excel·lent per ajudar a construir un món millor. L'esperit olímpic es pot expressar a través de tres valors fonamentals: l'**excel·lència**, el **respecte** i l'**amistat**. Qualsevol persona que vulgui participar als Jocs Olímpics ho ha de tenir en compte.

Els atletes persegueixen l'**excel·lència** a partir de la meta que es fixen. Després, s'han d'esforçar per superar aquests objectius. Han de ser molt exigents amb si mateixos per tal de superar-se. No significa tant la recerca del primer lloc sinó que més aviat és una invitació a explorar les seves pròpies capacitats, a saber donar el millor de si mateixos i viure-ho com una victòria.

Els atletes mostren **respecte** als altres i a si mateixos. Això significa acceptar les regles i jugar net.

Els atletes celebren l'**amistat**. En la pràctica de l'esport, aquests es troben amb d'altres, aprecien les diferències i mostren tolerància. Aquests tres valors són inseparables: no se'n pot tenir un sense els altres. Dur aquests tres valors a la pràctica és part de la recerca de l'equilibri i l'harmonia. Aquesta és la marca d'un veritable campió, tant dins com fora del terreny de joc.

PER QUÈ HI HA CERIMÒNIES D'INAUGURACIÓ I DE CLAUSURA?

Les cerimònies marquen el principi i el final dels Jocs Olímpics.

Aquests actes ofereixen una il·lustració sense precedents dels valors olímpics, i són un dels elements que formen els Jocs, al marge d'altres esdeveniments esportius. Com a celebració de l'esport i la cultura i un aparador d'universalitat i de pau, les cerimònies constitueixen un **ritual** que simbolitza la unitat de cos i ment.

Avui en dia la cerimònia d'obertura comença com un **acte oficial**.

El lloc d'honor és donat als protagonistes dels Jocs, **els atletes**! S'alineen darrere la bandera del seu país i desfilen davant dels espectadors. Com a homenatge als orígens dels Jocs Olímpics, Grècia tradicionalment encapçala la desfilada. La delegació del país amfitrió és la darrera a entrar a l'estadi.

Després que el **cap d'Estat** del país amfitrió hagi declarats inaugurats els Jocs, sona l'**himne** olímpic i s'introdueix la **bandera olímpica**. La bandera, que sovint és duta pels atletes, s'aixeca després a l'estadi. L'arribada de la **flama** i l'encesa del peveter són els aspectes més destacats de la cerimònia d'obertura. Una alliberació simbòlica de **coloms** representa l'esperança de la pau durant els Jocs.

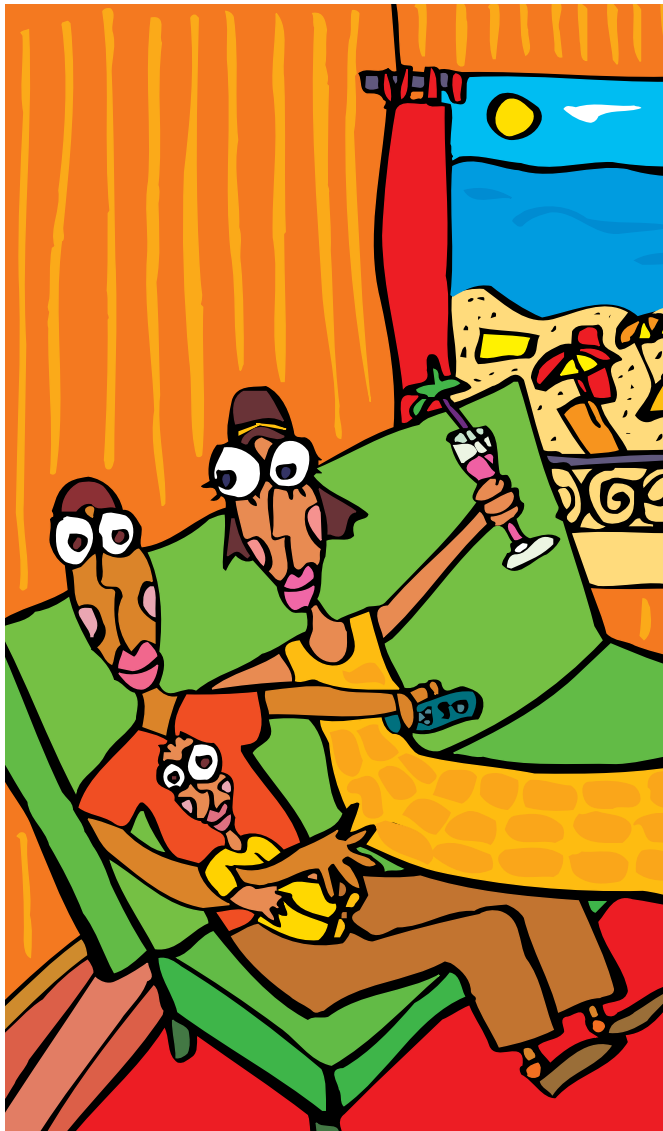

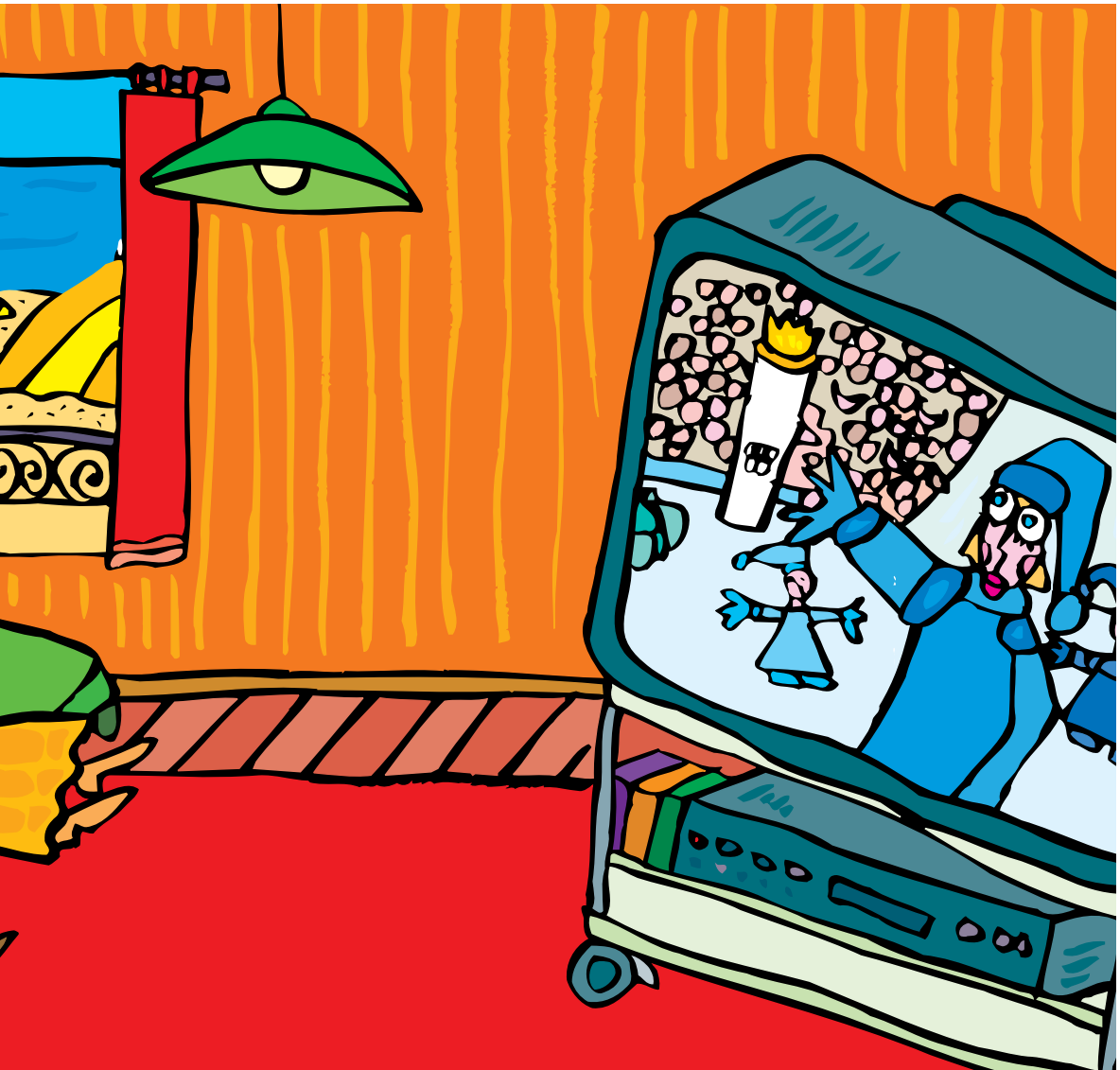

Des dels Jocs de l'Olimpíada d'Anvers de 1920, un atleta realitza un **jurament olímpic** en nom de tots els participants. Des de 1972, un jutge fa el mateix per als oficials (jutges, àrbitres, etc.). El text del jurament es va modificar a partir dels Jocs Olímpics de Sidney 2000 per incloure una referència a la competència sense haver de recórrer a les drogues.

La cerimònia oficial és seguida per un **programa artístic** amb vestits de colors, balls, cants i música. De vegades, la creativitat i la imaginació dels directors artístics s'il·lumina a la llum d'un magnífic espectacle de focs artificials.

Tant si és assegut a l'estadi com en la seva butaca preferida davant el televisor, els espectadors d'arreu del món s'uneixen a l'ambient de **festa**!

El final dels Jocs Olímpics està marcat per la **cerimònia de clausura** l'últim dia de la competició. Des dels Jocs de 1956 a Melbourne, es duu a terme la desfilada dels atletes junts, en comptes de la de la delegació. La bandera olímpica s'entrega a l'alcalde de la ciutat amfitriona dels propers Jocs Olímpics. Encara que la flama s'extingeixi, es fa la promesa de tornar-se a reunir al cap de quatre anys.

QUÈ ÉS UN ESPORT OLÍMPIC?

La cursa, el llançament de disc, el llançament de javelina, el salt de longitud, els esports de combat (lluita i boxa) i els concursos eqüestres (curses de carros i muntar a cavall) figuraven al programa dels Jocs Olímpics de l'antiguitat.

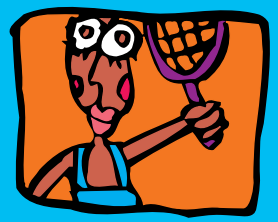

Si la majoria dels esports antics es troben al programa dels Jocs Olímpics moderns, aquests han experimentat, en poc més d'un segle d'existència, canvis considerables.

Actualment, el programa dels Jocs Olímpics està format per un nucli de 25 esports com a mínim, regits per les Federacions Internacionals. En cada edició dels Jocs s'hi poden incorporar altres esports —igualment regits per les Federacions Internacionals reconegudes pel COI—, amb la condició que no superi la xifra de 28 esports en total. Tots han d'estar d'acord amb el Codi mundial antidopatge.

Cada esport olímpic es pot dividir en dues categories: les **disciplines** i les **proves**. Una disciplina és una branca d'un esport olímpic que està format per una o diverses proves. Una prova és una competició dins d'un esport olímpic o dins d'una de les seves disciplines. La prova dóna com a resultat una classificació i un lliurament de medalles i de diplomes.

Exemples:
En els Jocs de 2008 a Pequín, la lluita inclou dues disciplines per als homes, la lluita lliure i la grecoromana, i són, en total, 14 proves. Per a les dones, en el programa hi havia una única disciplina, la lluita lliure, amb quatre proves.

En els Jocs d'Hivern, l'snowboard no era un esport sinó una disciplina de l'esquí. A Vancouver 2010, l'snowboard comprèn tres proves masculines i tres proves femenines: eslàlom gegant paral·lel, snowboard cross i half-pipe.

En el transcurs de la història dels JJOO, alguns esports o algunes proves han desaparegut: el criquet, la natació subaquàtica o el joc de la soga, per citar-ne només alguns. Se n'han inclòs d'altres: el triatló, el taekwondo... Després d'haver estat eliminats, alguns d'aquests s'han restituït: el tennis, el tir amb arc, el rugbi, el golf, el cúrling o també l'skeleton.

Qui decideix l'admissió d'un esport en el programa dels JJOO? És el **COI** qui estableix el programa, qui accepta o rebutja un nou esport, una disciplina o una prova.
En canvi, és la **Federació Internacional** qui regula l'esport i és la responsable de tots els detalls tècnics: les normes, les instal·lacions, els terrenys, l'arbitratge, etc.

A Atenes el 1896 hi havia, en el programa, 9 esports i 43 proves: a Pequín el 2008 vam comptar amb 28 esports i 302 proves. La desviació entre les xifres reflecteix clarament l'evolució del programa olímpic.

A l'antiguitat, el programa dels Jocs organitzats a Delfos incloïa concursos de música i de cant. Desitjosos d'integrar les arts als Jocs Olímpics, Pierre de Coubertin proposa concursos als artistes, escriptors, poetes, arquitectes i músics. Aquestes proves tenen lloc de 1912 a 1948.
Actualment, la presència artística es manifesta d'una altra manera: normalment a través dels programes culturals organitzats amb motiu dels Jocs, així com també durant les cerimònies d'inauguració i clausura.

QUIN RECORREGUT FA UN ATLETA FINS A ARRIBAR ALS JJOO?

Per participar als Jocs Olímpics, l'atleta ha de seguir la Carta Olímpica i les regles de la Federació Internacional (FI) pròpia del seu esport.

Les FI organitzen les classificacions, mentre que el Comitè Nacional Olímpic (CNO) s'encarrega de la inscripció dels atletes als JJOO.

Si un atleta té **dues nacionalitats** és lliure de participar pel país que triï. No obstant, si ja ha representat un país als JJOO o en altres trobades esportives, no pot participar per un altre país fins que no hagi passat cert temps!

No hi ha **límit d'edat** per inscriure's als JJOO, excepte aquell que imposin les raons de salut de cada FI.

En inscriure's als Jocs, l'atleta es compromet a respectar els valors olímpics i a sotmetre's als **controls de dopatge**.

Si un atleta pretén inscriure's als Jocs Olímpics, és, abans que res, gràcies a les seves qualitats d'esportista d'alt nivell. Per aconseguir-ho, ha de realitzar moltes hores d'**entrenament**, fer gala d'un **esperit de competició** i sentir **necessitat de mesurar-se amb els altres**.

La perspectiva d'estar seleccionat per a uns Jocs Olímpics és el somni de la majoria dels atletes!

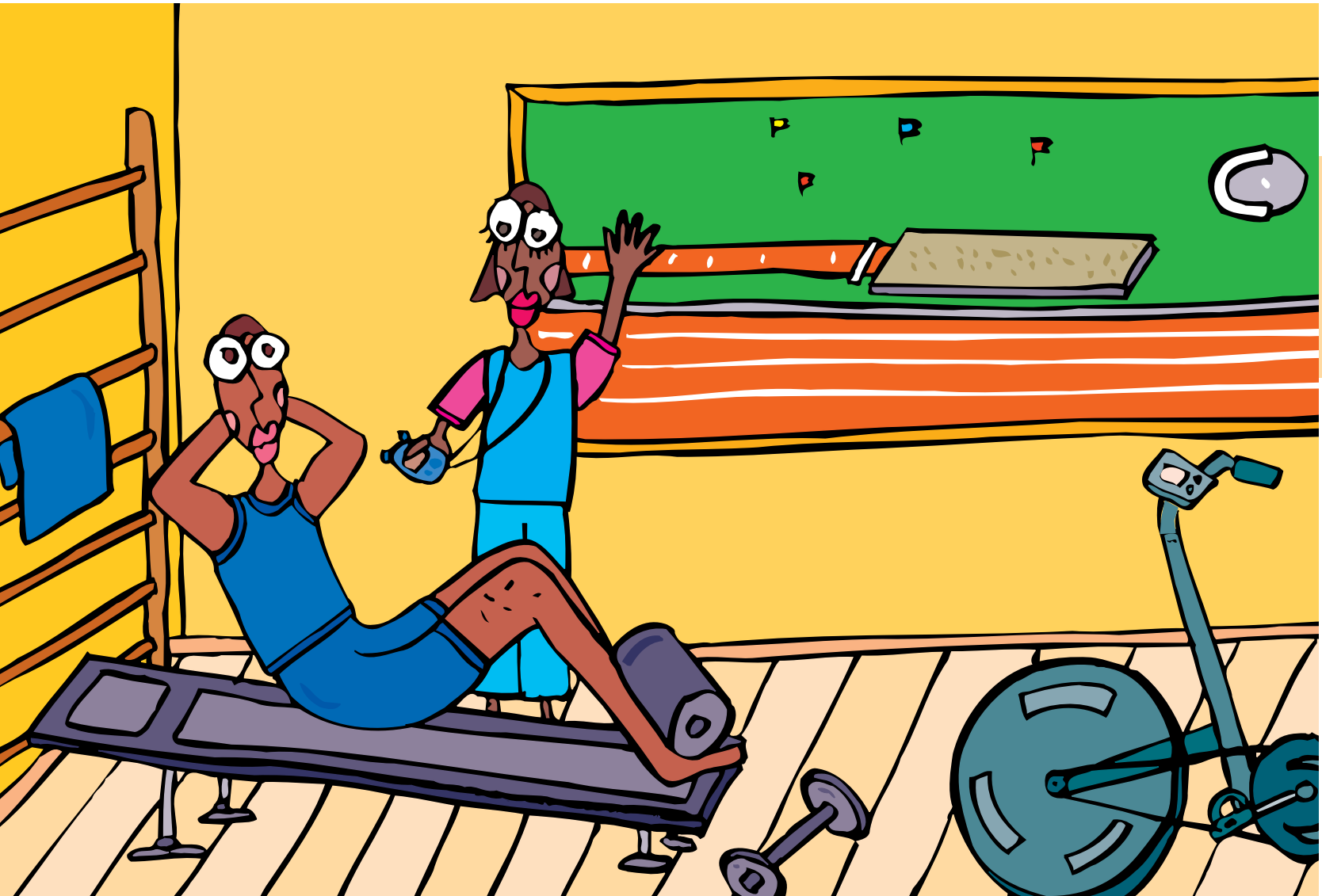

COM VIUEN ELS ATLETES DURANT ELS JJOO?

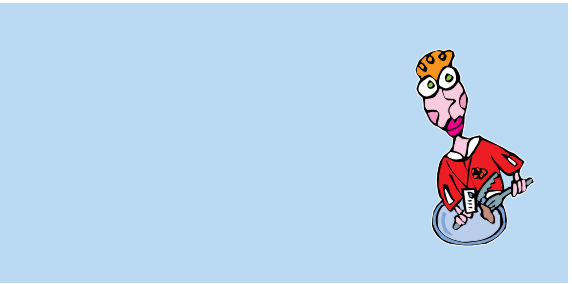

La majoria d'atletes viuen a la vila olímpica.

Amb motiu de les primeres edicions dels JJOO, els participants s'havien d'espavilar per trobar allotjament i alimentar-se. Els esportistes eren acollits en hotels, escoles, campaments militars i fins i tot vaixells! Amb el desenvolupament dels JJOO i el nombre creixent de participants, ha esdevingut una urgència trobar una solució que s'adapti millor.

La primera temptativa d'albergar els atletes al mateix lloc es remunta als Jocs Olímpics de 1924 a **París**, on es va posar a la seva disposició un campament de barraques.

Però no va ser fins als Jocs de 1932 a **Los Angeles** que la primera vila olímpica va veure la llum.

Quin és l'avantatge d'aquestes viles? L'atleta hi troba totes les comoditats, magatzems, oficines de correus, cinemes, centres culturals i, per descomptat, els restaurants. Les necessitats d'alimentació són molt grans (1044 tones per als Jocs Olímpics d'Hivern de 1988 a Nagano). Els menús són variats amb la finalitat de satisfer els hàbits alimentaris dels atletes dels cinc continents.

La vila està sota una estricta vigilància i només hi poden accedir les persones que disposen d'una **acreditació** especial. La seguretat de la vila olímpica de 1932 va estar vigilada, en part, pels cowboys que perseguien els intrusos tot atrapant-los amb el seu llaç!

Inicialment, la vila olímpica estava reservada als homes. És a partir dels Jocs de 1956 a Melbourne en què les **dones** també s'hi poden allotjar.

Després dels Jocs, la vila olímpica adquireix una altra funció. Les cases són majoritàriament reutilitzades i llogades a preus raonables.

QUINES SÓN LES RECOMPENSES DELS VENCEDORS?

Avui dia, la medalla entregada al vencedor de la primera plaça ha de ser daurada amb, al menys, sis grams d'or fi.

Els vuit primers reben un diploma.

Són les corones d'olivera, d'api, de llorer o de pi les que honraven els vencedors dels Jocs Panhel·lènics. En els Jocs Moderns, són les medalles d'or, de plata o de bronze les que distingeixen els tres millors atletes.

Abans de l'aparició d'una normativa, hi havia algunes variants en relació als premis entregats als vencedors. Per exemple, no hi havia medalla d'or als Jocs Olímpics de 1896 a Atenes. El primer rebia una medalla de plata i el segon una medalla de bronze. El 1900, els Jocs Olímpics de París se celebren al mateix temps que l'Exposició Universal. Els vencedors no rebien medalles, però sí plaques commemoratives o objectes d'art! Va ser a partir dels Jocs de 1908 a Londres que les medalles passen a considerar-se oficials.

Les **medalles dels Jocs de l'Olimpíada** s'han de correspondre amb les normes establertes pel COI. De 1928 al 2000 la medalla pràcticament no va canviar. Nike, divinitat que personifica la Victòria, figura sistemàticament a l'anvers. A partir de 2004 aquesta imatge de la Victòria és modificada i adquireix la forma d'una figura alada, i en el revers, l'antic estadi d'Atenes.

Les **medalles dels Jocs d'Hivern** no estaven subjectes a les mateixes normes. Els organitzadors són lliures de proposar un model diferent en cada edició dels Jocs. Aquestes medalles són una prova de fantasia i audàcia, on s'integren, fins i tot, materials com el cristall, el granit o els esmalts!

Emprat per al lliurament de medalles, el **podi** apareix als Jocs Olímpics d'Hivern de **1932 a Lake Placid**.

El lliurament de les medalles és un moment ric en emocions.

Si el temps sobre el podi pot semblar breu si es compara amb el camí recorregut per l'atleta per arribar, l'admiració del públic prolonga la glòria dels herois i aporta, potser, la recompensa més bonica.

QUIN PERILL AMENAÇA ELS JJOO?

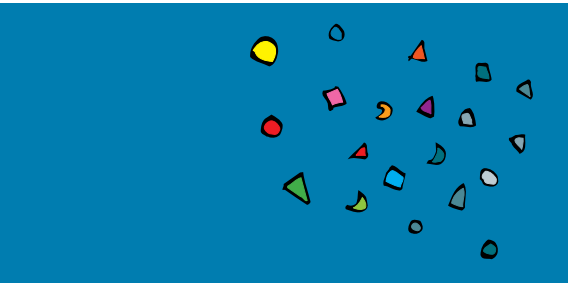

Si els Jocs Olímpics moderns van començar a petita escala, actualment han esdevingut una "màquina" enorme.

Les infraestructures necessàries per a les competicions, l'allotjament dels atletes i dels mitjans de comunicació són complexos, així com les mesures de seguretat necessàries. No obstant això, la celebració dels Jocs no es limita només a l'estadi, sinó que implica tota una regió.

La importància assolida pels Jocs Olímpics a l'escena internacional els converteix en un esdeveniment inqüestionable, seguit pels mitjans de comunicació del món sencer. Per a un atleta, la perspectiva d'una medalla aconseguida sota les llums dels projectors és l'ascens que el condueix directament a la celebritat. La pressió de l'entorn i dels espònsors conjuga amb l'ambició personal, i pot empènyer l'atleta a recórrer a mitjans il·legals per aconseguir les seves finalitats. El **dopatge** és una amenaça que plana sobre els Jocs!

Consumits en secret, els productes prohibits augmenten les capacitats físiques i afavoreixen el rendiment. Alhora, aquesta manera de procedir falseja els resultats, condemna la igualtat de les oportunitats, traeix la confiança dels espectadors i, sobretot, destrueix la salut de l'atleta.

Per intentar posar remei a aquesta plaga, es prenen un cert nombre de mesures dissuasòries, com ara els **controls de dopatge** i l'**exclusió de l'atleta** que ha resultat positiu en un control.

La difusió de la **informació** sobre els riscos del dopatge i l'**educació dels joves** sobre els valors olímpics són les mesures més eficaces a llarg termini. Aquests elements poden afavorir un canvi de mentalitat i reforçar l'esperit dels Jocs.

20
15

QUINS SÓN ELS BENEFICIS DELS JJOO?

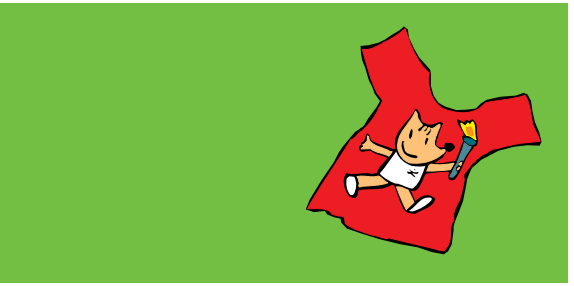

L'emissió dels segells olímpics va afavorir el finançament dels primers Jocs de l'era moderna. En els Jocs Olímpics de 1952 a Hèlsinki, es van encunyar monedes amb la mateixa finalitat.

Aquests dos exemples il·lustren bé quins han estat els mitjans imaginats per assegurar les fonts d'ingressos per als JJOO. Amb la importància creixent dels Jocs en el transcurs del segle XX, s'ha generat un altre tipus d'ingressos. Gran part d'aquests ingressos prové dels **drets pagats per les cadenes de televisió** per a la difusió dels Jocs.

Des dels anys 80, el COI ha posat en marxa una política de màrqueting que permet establir **patrocinadors amb societats multinacionals**. En adquirir el dret a utilitzar el símbol olímpic, aquestes societats aporten no només manteniment financer, sinó també col·laboracions molt necessàries en el moment de l'organització dels Jocs (tecnologia, materials, etc.).

Els objectes derivats dels Jocs, venuts com a *souvenir*, són múltiples. Dins d'aquesta categoria, l'arribada de les **mascotes** afegeix un triomf suplementari. A més dels fons recollits amb motiu de la seva venda o gràcies al fet de posar en el mercat qualsevol altre article amb la seva imatge, les mascotes contribueixen a **la identitat visual dels JJOO**. Com a autèntica eina de comunicació, aquests éssers inspirats en animals o persones, reals o imaginaris, permeten establir un nexe simpàtic entre la ciutat organitzadora dels Jocs i el públic.

La primera mascota oficial apareix als Jocs de 1972 a Munic. En la història de les mascotes, sens dubte és la dels Jocs Olímpics de 1992 a Barcelona la que protagonitza l'esdeveniment comercial més important i suscita l'entusiasme del conjunt de la població. El petit gos **Cobi**, dissenyat per Javier Mariscal, ha estat reproduït en vàries formes i amb materials molt diversos. La seva versatilitat i adaptació a les situacions més dispars explica el seu èxit extraordinari.

BARCELONA '92

QUIN ÉS EL PAPER DEL COI ?

Lausana va ser declarada capital olímpica el desembre de 1993. A més del COI, la ciutat alberga la seu de nombroses Federacions Internacionals.

El COI (Comitè Olímpic Internacional), fundat el 1894 a París per Pierre de Coubertin, compta actualment amb més d'un centenar de membres que representen els Comitès Olímpics Nacionals (CON) a través del món.

En els nostres dies, el COI està encapçalat per un **president** elegit per a vuit anys, i el mandat pot ser prolongat una sola vegada per un període de quatre anys.

Una de les missions del COI és **la d'assegurar la celebració dels Jocs Olímpics**.

Nou anys abans de la data dels Jocs, el COI envia una invitació a les ciutats interessades en presentar la seva candidatura. El dossier de les ciutats candidates, aprovades pel Comitè Olímpic Nacional del seu país, arriba al COI, que és qui examina detingudament cadascun dels requisits.

Gairebé set anys abans dels Jocs, el COI tria la ciutat que acollirà els JJOO.

No és el COI qui organitza els Jocs, és un comitè organitzador dels Jocs Olímpics (COJO) proposat per la ciutat amfitriona. El COI en supervisa el procés.

A més dels Jocs Olímpics, el COI s'involucra en accions que tenen la finalitat d'animar la pràctica de l'esport al món, promou el *fair play*, fa respectar la no-violència i el dret a la diferència. El COI també participa en operacions realitzades a favor de la promoció de la pau.

El COI manté llaços particulars amb la ciutat de **Lausana**. Situada a Suïssa, aquesta ciutat alberga la seu del COI des de **1915**. Després d'haver ocupat diferents edificis a Lausana, l'administració i la presidència trien el domicili al **Château de Vidy** des de 1968.

COMITE
INTERNATIONAL
OLYMPIQUE
PRESIDENCE
11
INTERNATIONAL
OLYMPIC
COMMITTEE
PRESIDENCY

COM MANTÉ VIVA EL COI LA MEMÒRIA OLÍMPICA?

Sempre a Lausana, a uns quants quilòmetres del COI, el Museu Olímpic obre les seves portes als visitants que arriben del món sencer.

La idea d'un museu olímpic es remunta a Coubertin. És **Joan Antoni Samaranch**, 7è president del COI, qui duu a terme aquest projecte. Situat a la riba del llac Leman, el **Museu Olímpic** va ser inaugurat el 23 de juny de 1993. Pedro Ramírez Vázquez (Mèxic) i Jean-Pierre Cahen (Suïssa) en van ser els arquitectes.

Arxius, fotos, pel·lícules, documentació, objectes dels Jocs... tot el **patrimoni olímpic** es concentra dins els seus murs.

Les **exposicions** permeten als petits i als més grans descobrir la història dels Jocs i del Moviment olímpic, tot seguint un recorregut que els condueix dels Jocs de l'antiguitat als Jocs moderns, i els convida a explorar els temes vinculats a l'esport, a l'art i a la cultura.

Un **Centre d'Estudis Olímpics** acull estudiants i investigadors. Els facilita l'accés a la informació i el material documental que necessiten.

Més que la gestió de la memòria, el Museu i el Centre d'Estudis participen activament de l'olimpisme i de la difusió del seu esperit i dels seus valors, tot apropant-los al públic.

Un lloc per aprendre, discutir, estudiar, compartir!

El Museu Olímpic encapçala una xarxa que agrupa altres museus olímpics al món. N'hi ha algun, al teu país?

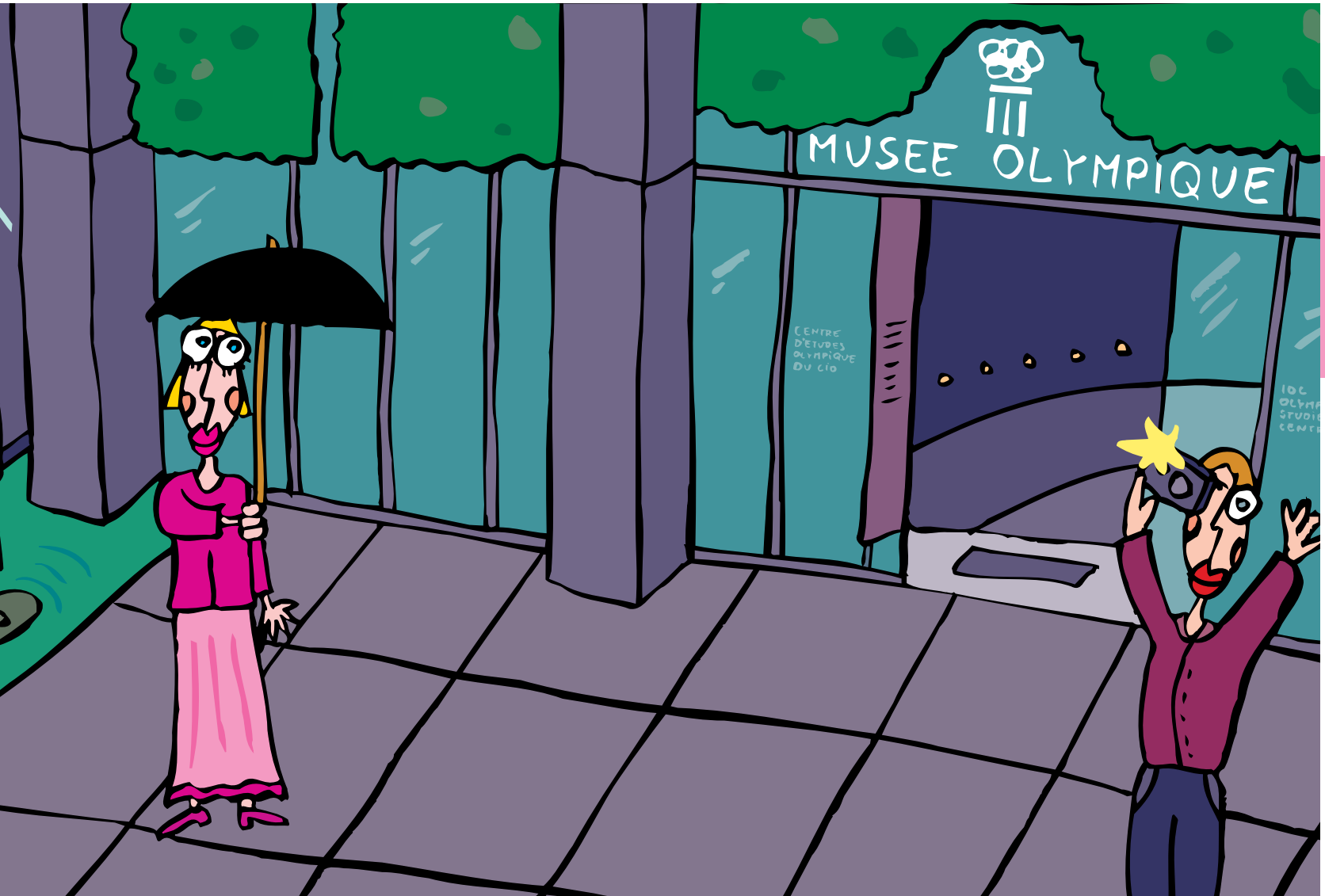
MUSEE OLYMPIQUE
CENTRE D'ETUDES OLYMPIQUE DU CIO

Document realitzat pel Museu Olímpic de Lausana
Servei educatiu i cultural
Quai d'Ouchy 1 – Case postale – 1001 Lausana (Suïssa)
Autora: Anne Chevalley,
Responsable del Servei Educatiu i Cultural
Il·lustracions: Albin Christen (www.albin.ch)
Grafisme: Antidote-design (www.antidote-design.ch)
Traducció al català: Museu Olímpic i de l'Esport
Joan Antoni Samaranch
©CIO, Le Musée Olympique, 2011 (3a edició)
ISBN: 978-92-9149-143-8

El Moviment Olímpic i els Jocs explicats en 15 seccions i il·lustrat per Albin Christen.

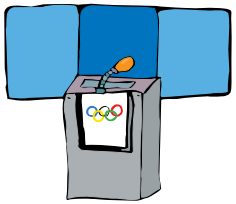

THE OLYMPIC MUSEUM